

# Statistikk

# Oppsummering av jakta 2022

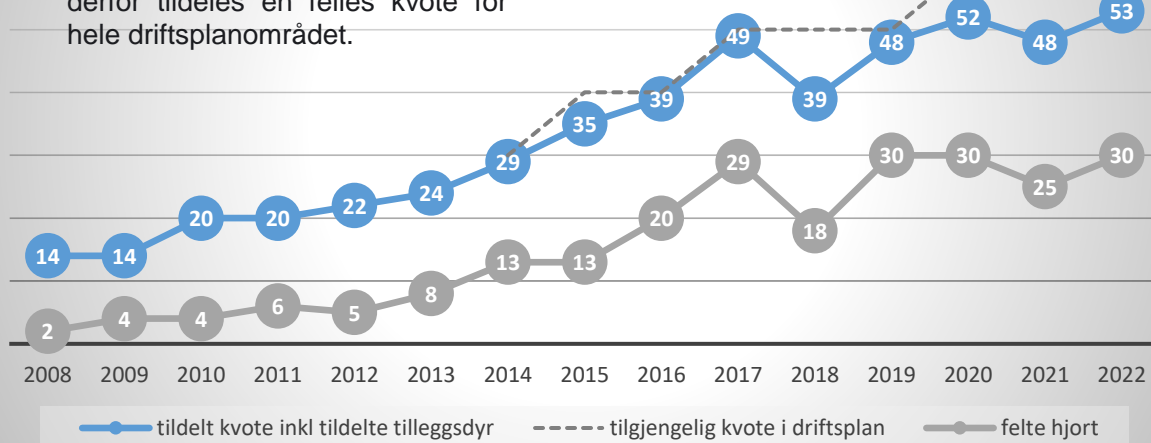
Øystre Slidre driftsplanområde for elg og hjort

### KVOTE OG FELLING HJORT 2022

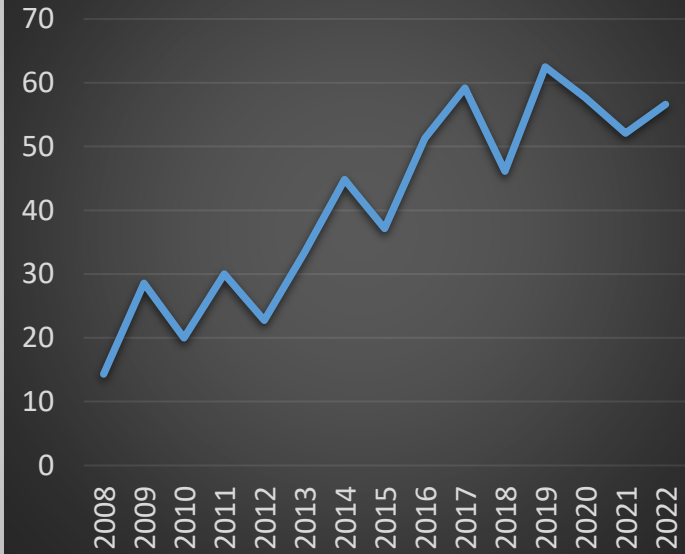
Jaktfelt	Kvote	Tilleggsdyr	SUM tildelt	hann- kalv	Spiss- bukk	mello- mbukk	stor- bukk	hunn- kalv	hind ungdyr	hind	Fellt
Kolstad-Melby-Liekren	3	2	5		2		1	1			4
Juviken sameige	1	1	2	1							1
Hovi-Bolstad	2	2	4						2	1	3
Sk.bu Rogne viltomr.	2		2								0
Rudi	2		2						1		1
Volbu Vestås	4	2	6		1		1	1	1	1	5
Volbu Austås	2		2								0
Rolien-Yddebu	2	1	3			2				1	3
Vindåsen	2	1	3	1					1		2
Hegge-Nordtorp	3		3								0
Javnlia	2	2	4	1	1	1					3
Dale	4	2	6	1			1	1	1	1	5
Okshovd-Lien	1		1								0
Sørre Beito	1		1								0
Nørre Beito	1	1	2							1	1
Lykken	1	1	2						1		1
Hedalen	1	1	2						1		1
Dørådalen	1		1								0
Statsallmenning	2		2								0
<b>SUM</b>	<b>37</b>	<b>16</b>	<b>53</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>30</b>

## Kvoteg og felling av hjort

Fra og med 2014 ble hjort med i driftsplansamarbeidet og det kunne derfor tildeles en felles kvote for hele driftsplanområdet.



## Fellingsprosent hjort



**Mål i driftsplan 2017-2019, og 2020-2022:  
55 % hanndyr (hvorav 10% storbukk), og 45 % hodyr**

### Driftsplanperioden 2017-2019

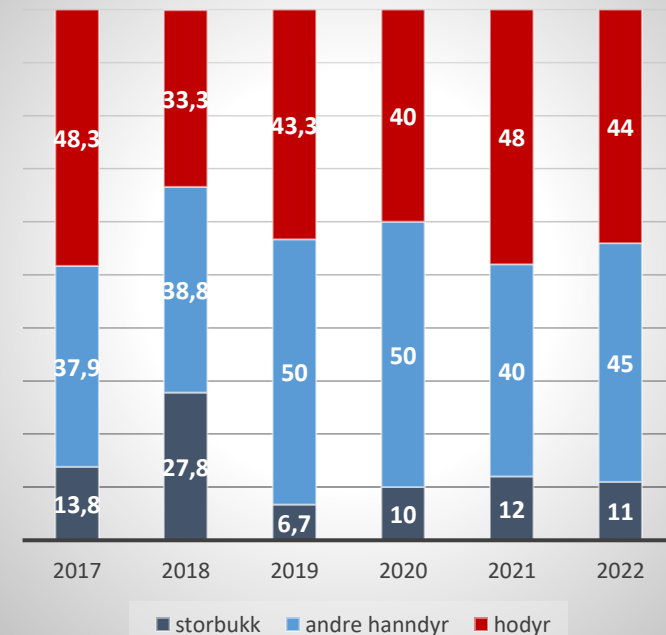
Gjennomsnittet for de 3 årene i ble det felt 16% storbukk, og maksimalt skulle vi ha felt 10% i følge driftsplanen. I 2019 reduserte vi antall storbukk på kvoten for å få en jevnere kjønnsbalanse og ikke komme over maks 10% storbukk. Totalt for driftsplanperioden 2017-2019 ble det tatt ut 44 % hodyr og 56 % hanndyr, og det kan vi være fornøyd med.

### Driftsplanperioden 2020-2022

I 2020 ble det tatt ut 40 % hodyr og 60 % hanndyr. Det ble felt 3 storbukker som tilsvarer 10 % av antall felte hjort. I 2021 ble det tatt ut 48 % hodyr og 52 % hanndyr. Det ble felt 3 storbukker som tilsvarer 12 % av antall felte hjort. **I 2022 ble det tatt ut 44 % hodyr og 56 % hanndyr. Det ble felt 3 storbukker som tilsvarer 11 % av antall felte hjort.**

**Gjennomsnittet for hele driftsplanperioden (11% storbukk, 56% hanndyr totalt, og 44% hodyr) er i tråd med mål i driftsplan.**

## Måloppnåelse uttak i %



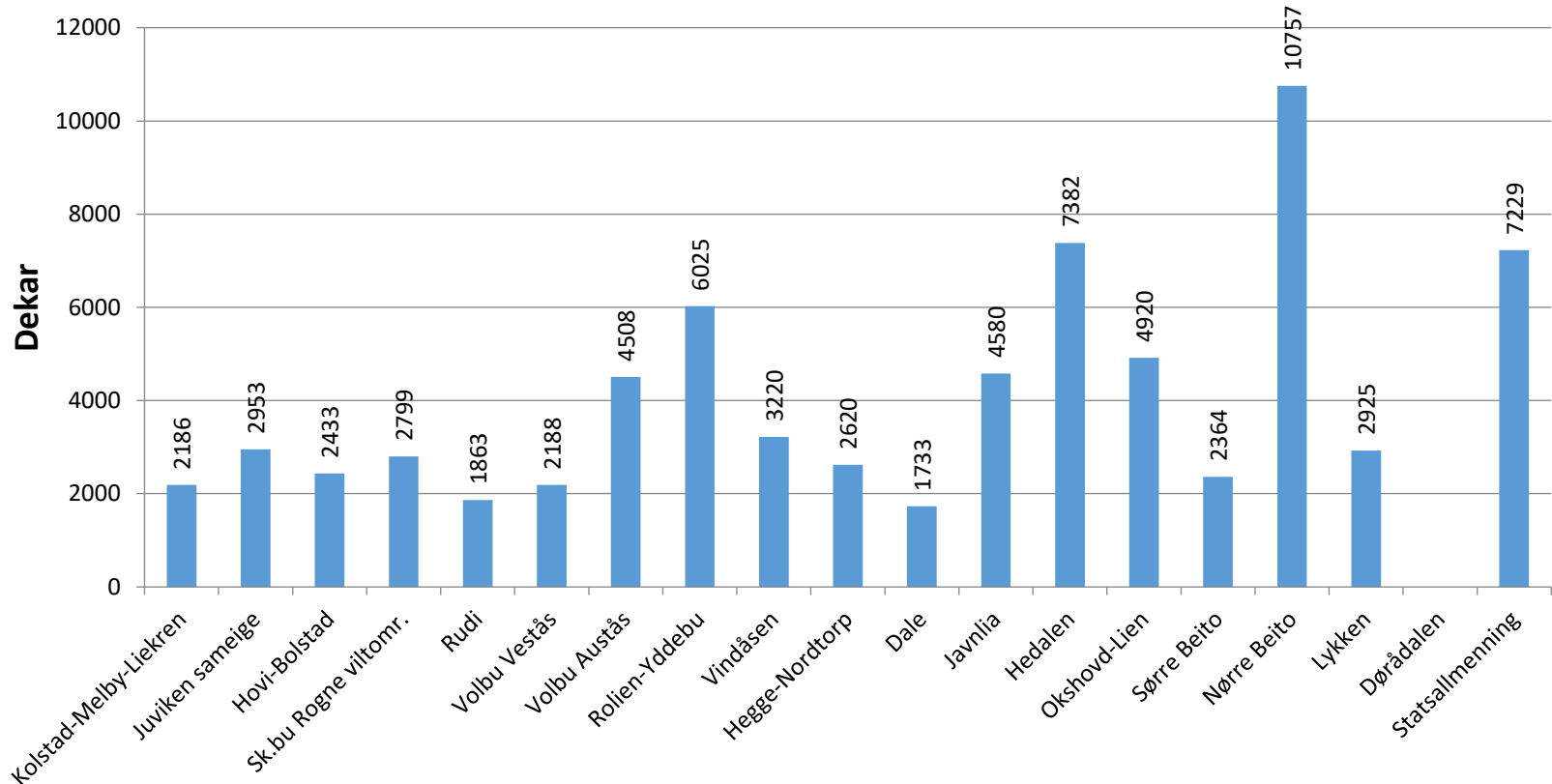


**KVOTE OG FELLING ELG 2022**

Jaktfelt	Kvote	Tildelt			Felt								
		Tilleggs dyr	Kalv < 40 kg	SUM tildelt	okse kalv	okse ungdyr	pigg- okse	okse	kyr-kalv	kyr ungdyr	kolle u/150	kolle	Fellt
Kolstad-Melby-Liekren	9	1	1	11	3			1			2	3	9
Juviken sameige	1			1						1			1
Hovi-Bolstad	6	1		7			1	1	2	1		1	6
Sk.bu Rogne viltomr.	11	3		14	7	1		1	1	1		1	12
Rudi	2	1		3			1	1	1				3
Volbu Vestås	6	1		7		1	2	1		1		1	6
Volbu Austås	7			7			1	1	1			2	5
Rolien-Yddebu	8			8		1	1	1	1			2	6
Vindåsen	4	2		6	2	1			2				5
Hegge-Nordtorp	9			9	3	1	1	1	1			2	9
Dale	5	5		10		1		1	2	3	1		8
Javnlia	6			6	2	1		1				1	5
Hedalen	3			3		1		1					2
Okshovd-Lien	3			3	1		1					1	3
Sørre Beito	2	2		4	2	1	1						4
Nørre Beito	2			2					1				1
Lykken	2	1		3		2		1					3
Dørådalen	1			1									0
Statsallmenning	18	7		25	9	2	0	4	3	1	1	2	22
<b>SUM</b>	<b>105</b>	<b>24</b>	<b>1</b>	<b>130</b>	<b>29</b>	<b>13</b>	<b>9</b>	<b>16</b>	<b>15</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>16</b>	<b>110</b>

	JAKTFELT	KJØNN	Vekt	Dato	Antall takker	Antall kalv	Melk?	Alder
1	TANSBERG	Okse	273	26.9.	11			7,5
2	SYNHAUGEN	Okse	134	29.9.	4			1,5
3	MYRBÆRHAMMAREN	Okse	138	26.9.	2			13,5
4	"	Kolle	171	27.9.		0		6,5
5	"	Kolle	142	28.9.		0		2,5
6	ROGNSFETEN	Okse	190	26.11.	5+3			6,5
7	SKAGET	Kolle	144	15.10.		0		6,5
8	ROGNE	Kolle	160	4.10.			Ja	3,5
9	ROGNE AUST	Okse	213	30.9.	8			3,5
10	KOLSTAD-MELBY-LIEKREN	Okse	262	26.9.	6			6,5
11	"	Kolle	146	27.9.		0		12,5
12	"	Kolle	149,9	2.10.		0		14,5
13	"	Kolle	166	3.10.		0		3,5
14	"	Kolle	173	29.10.		0		16,5
15	"	Kolle	164	30.10.		0		4,5
16	VOLBU AUST	Okse	177	30.9.	3			3,5
17	"	Okse	205	8.10.	7			4,5
18	"	Kolle	161	2.10.				2,5
19	"	Kolle	150	25.9.				3,5
20	HEGGE/NORDTORP	Okse	175	20.10.	1+2			2,5
21	"	Okse	247	1.10.	5+5			4,5
22	"	Kolle	175	4.10.		0		2,5
23	"	Kolle	190	6.11.		0		14,5
24	DALE	Okse	250	30.9.	5+5			16,5
25	"	Kolle	148	6.10.		0		3,5
26	ROLIEN/YDDEBU	Okse	160	30.9.	1+0			3,5
27	"	Okse	305	30.9.				8,5
28	"	Kolle	169	15.10.		0	Ja	9,5
29	"	Kolle	195	30.10.		0		4,5
30	RUDI	Okse	172	16.10.	0+1			3,5
31	"	Okse	313	1.10.	5+7			11,5
32	HOVI/BOLSTAD	Okse	155	22.10.	1			3,5
33	"	Okse	182	20.11.	10			7,5
34	"	Kolle	186	8.10.		0	Ja	11,5
35	OKSHOVD/LIEN	Okse	160	25.9.	2+1			3,5
36	"	Kolle	152	29.10.		0		8,5
37	VOLBU VEST	Okse	154	11.10.	1+1			2,5
38	"	Okse	140	14.10.	1+1			2,5
39	"	Okse	158	27.10.	2+2			2,5
40	"	Kolle	155	13.11.		0		3,5
41	LYKKEN	Okse	252	2.10.	8			8,5
42	SØRRE BEITO	Okse	152	28.9.	3			2,5
43	HEDALEN	Okse	192	11.10.	3+3			3,5
44	JAVNLIA	Okse	277	28.9.				6,5
45	"	Kolle	177	28.9.		0	Ja	3,5

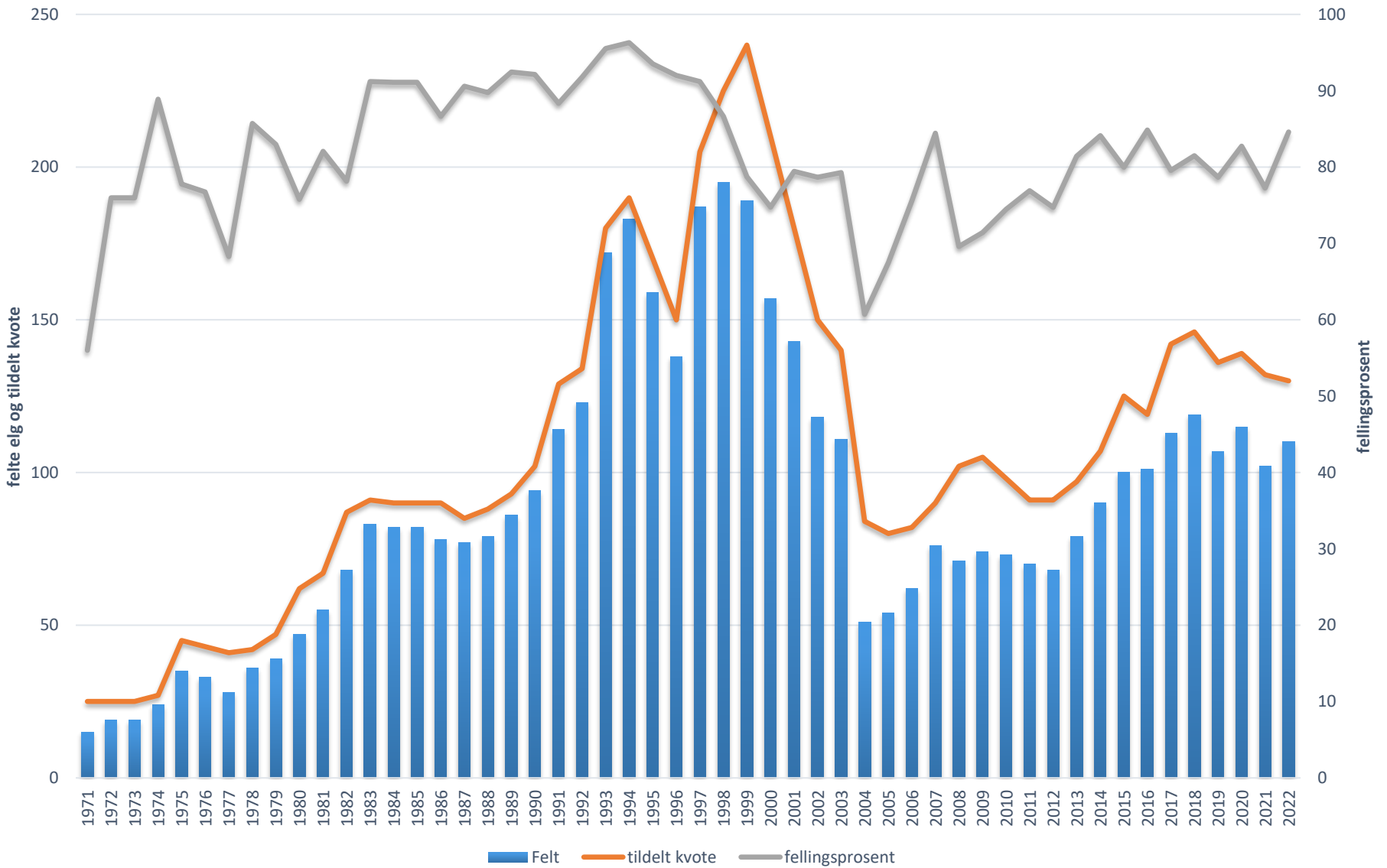
## Areal bak hver felte elg



Tilleggsdyr ble tildelt fra jaktstart i 2022. Alle jaktfelt (bortsatt i fra Statsallmenningen og Dørådalen) kunne også få inntil 100% tilleggsdyr i forhold til grunnkvote/jaktfelt i resten av kommunen. Statsallmenningen og Dørådalen beholdt formuleringen «kan tildeles tilleggsdyr inntil 50 % av grunnkvote». Gjennomsnittlig areal pr elgfall i 2022 var 4047daa.

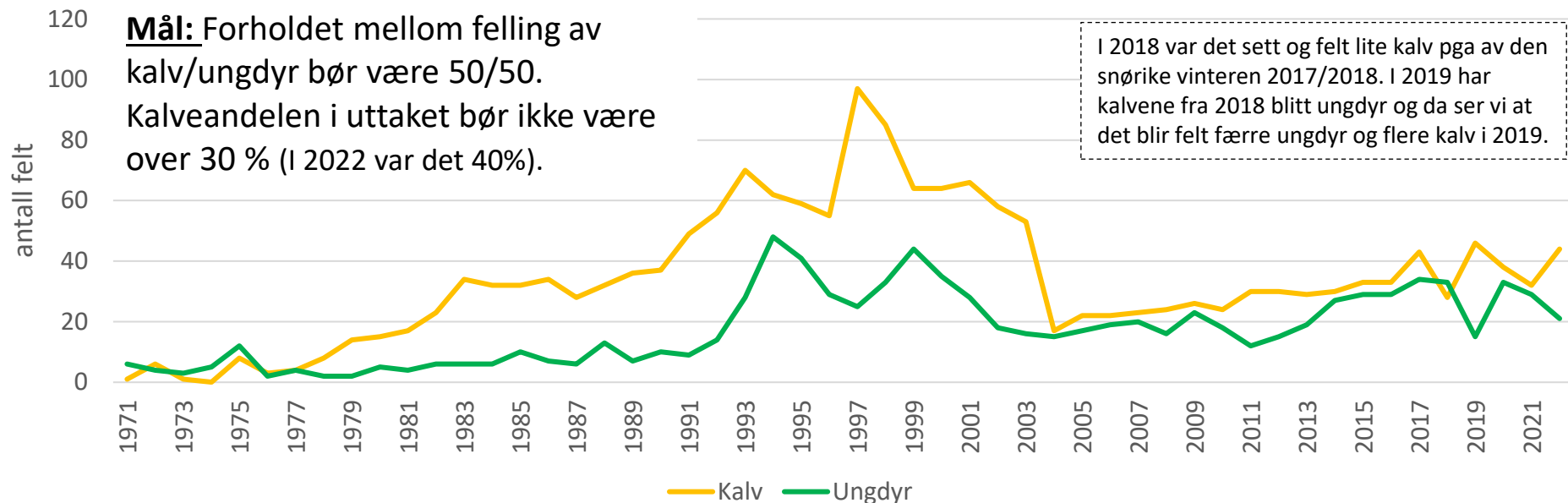
Dersom fellingsprosenten øker når kvoten øker kan det tyde på at bestanden vokser.

### Felt elg i Øystre Slidre

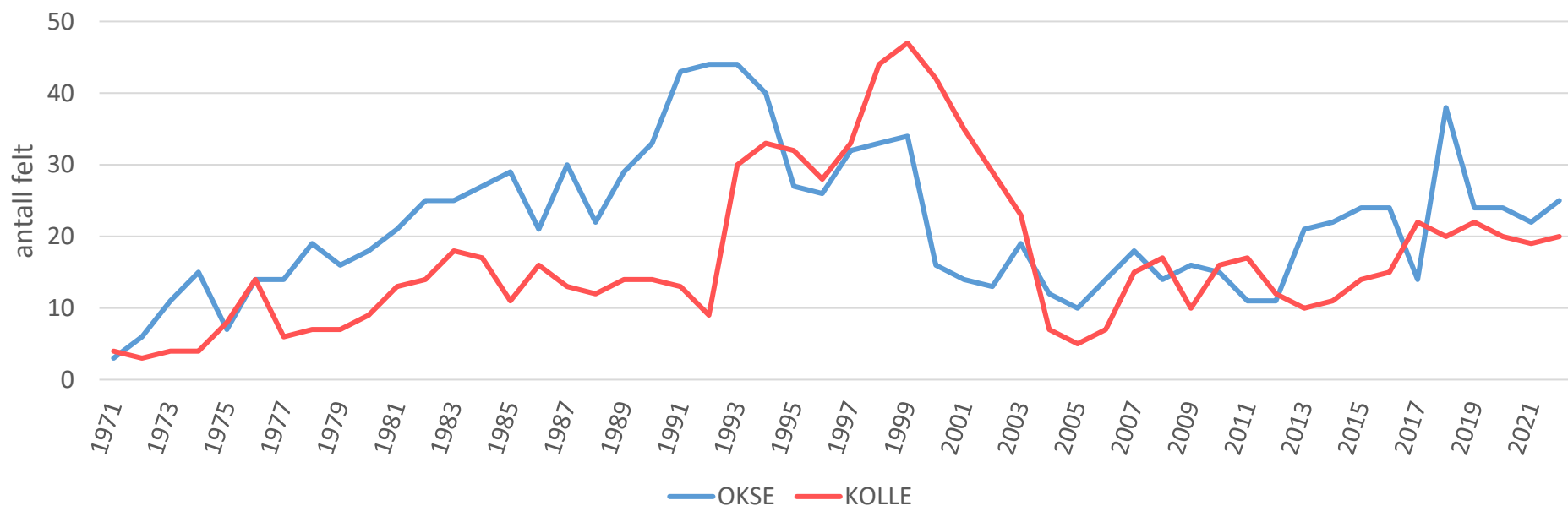




## Felling fordelt på kalv og ungdyr



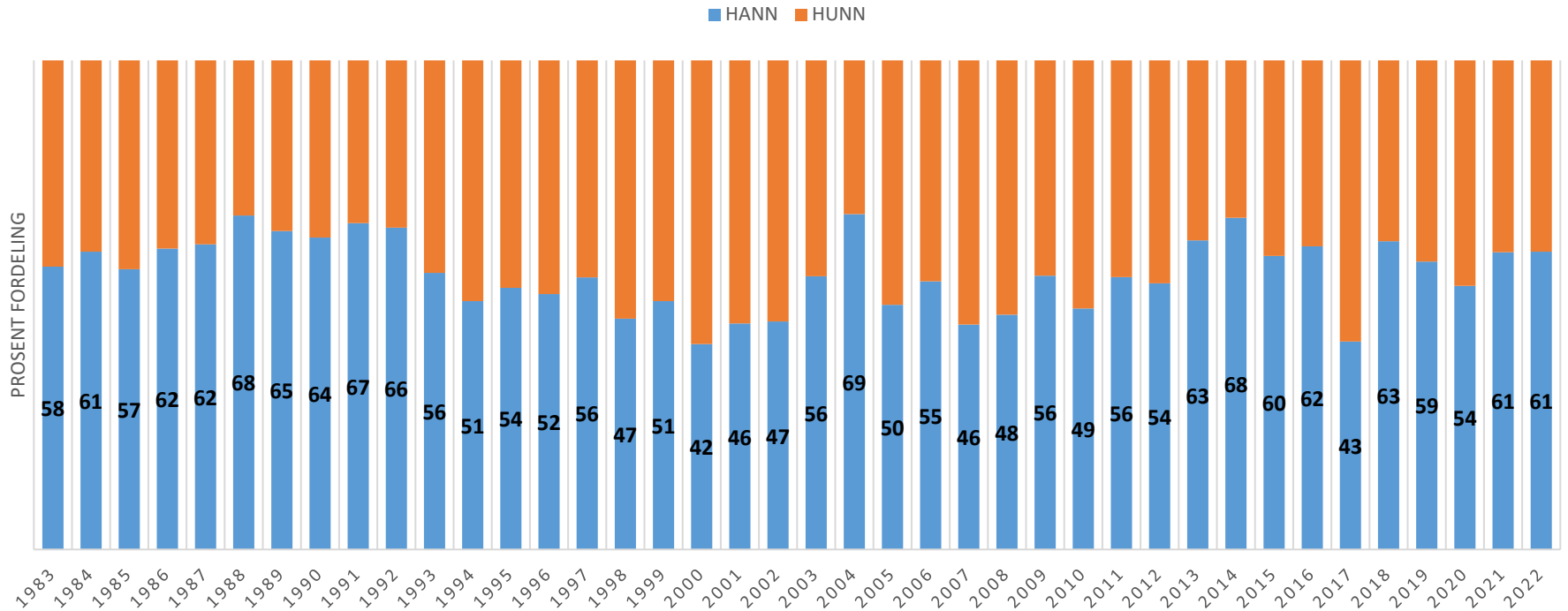
## Felling fordelt på okse og ku 2 år +



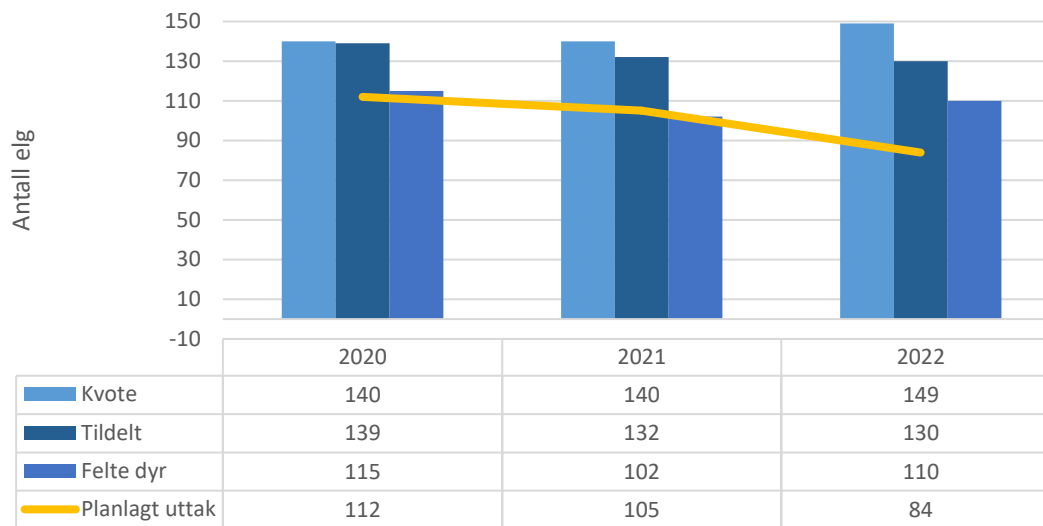
## Mål:

Kjønnsforholdet i totaluttaket bør være lik kjønnsfordeling i kalveuttaket; hanndyr 55 %, hunndyr 45 %.

### PROSENT KJØNNFORDELING I UTTAKET



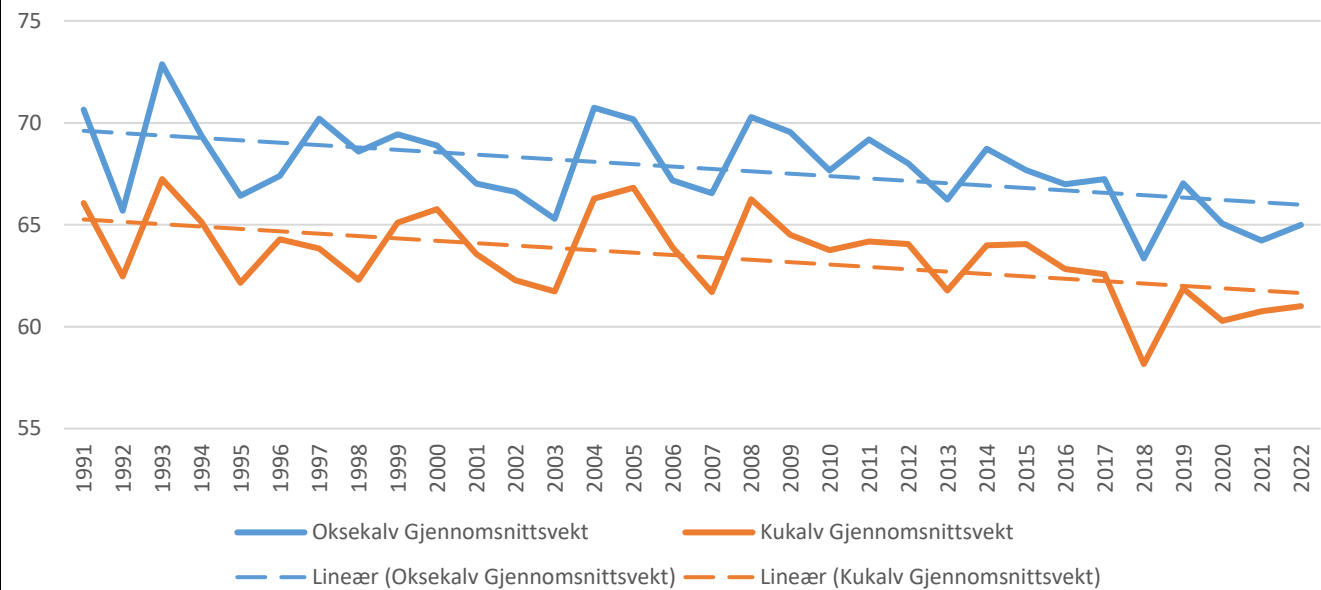
### Planlagt felling i driftsplanperioden 2020-2022



Felt i 2020 - 2022	Kalv	Ungdyr	Nedklass Okse (pigg)	Nedkl ku (under 150 kg)	Ku over 150 kg	Okse over 150 kg + > 2 pigg	Sum
Antall felt	114	83	35	13	46	36	327
Prosent	75 %				14 %	11 %	100
Mål i driftsplan (Prosent)	70 %				20 %	10 %	100
Prosent fordeling før nedklassifisering	60 %	X			18 %	22 %	100

NB: I vår driftsplan inkluderer gruppen «kalv/ungdyr» voksne piggokser og voksne koller under 150 kg, men i offentlig statistikk skal disse likevel registreres som voksne dyr.

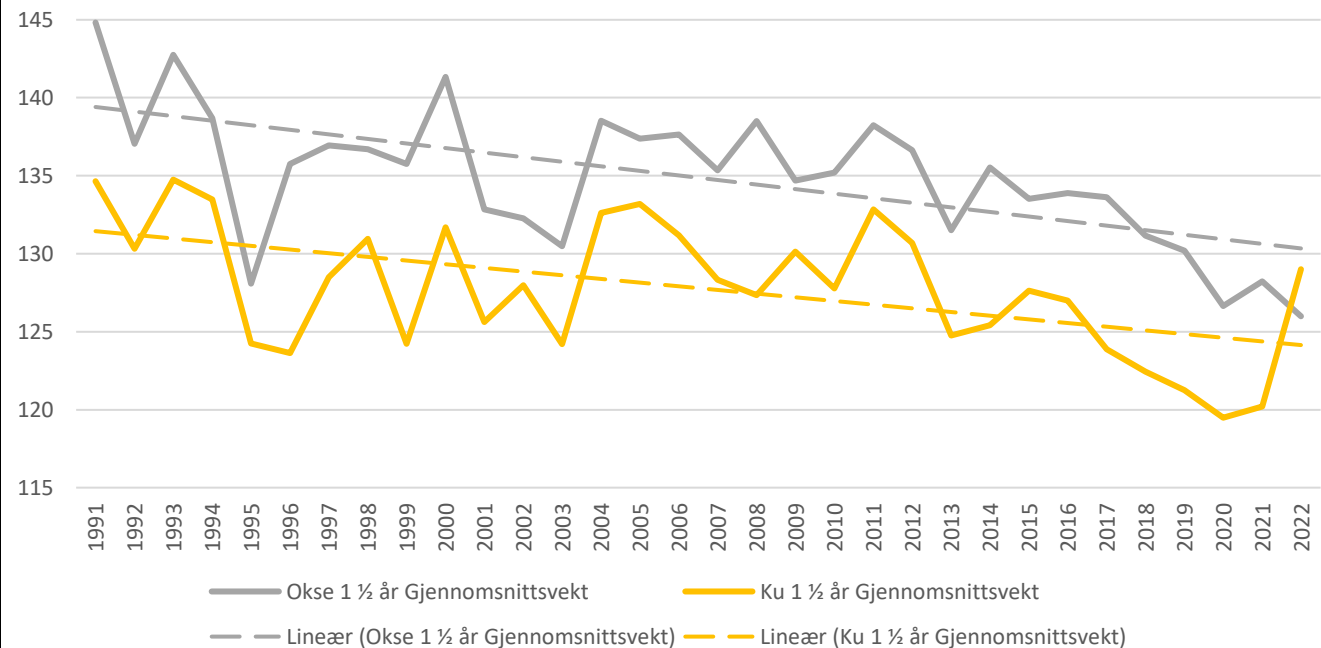
### Slaktevekt kalv



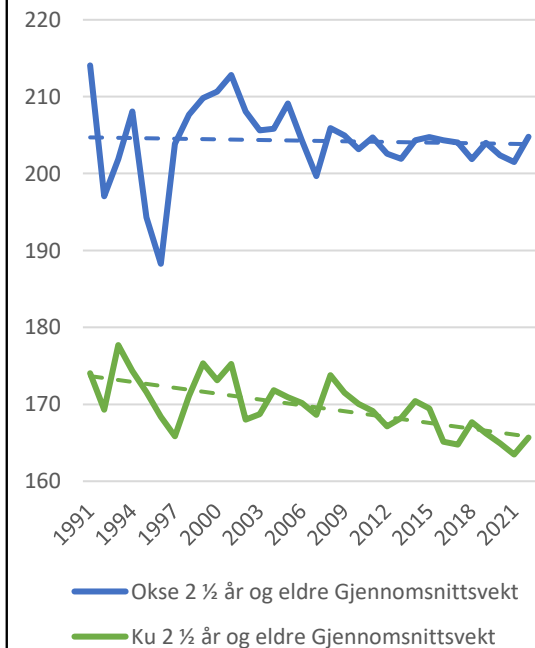
Vektene har en synkende trend, .....hvorfors?

(bedre tall for 2022, bortsett ifra ku ungdyr)

### Slaktevekt ungdyr

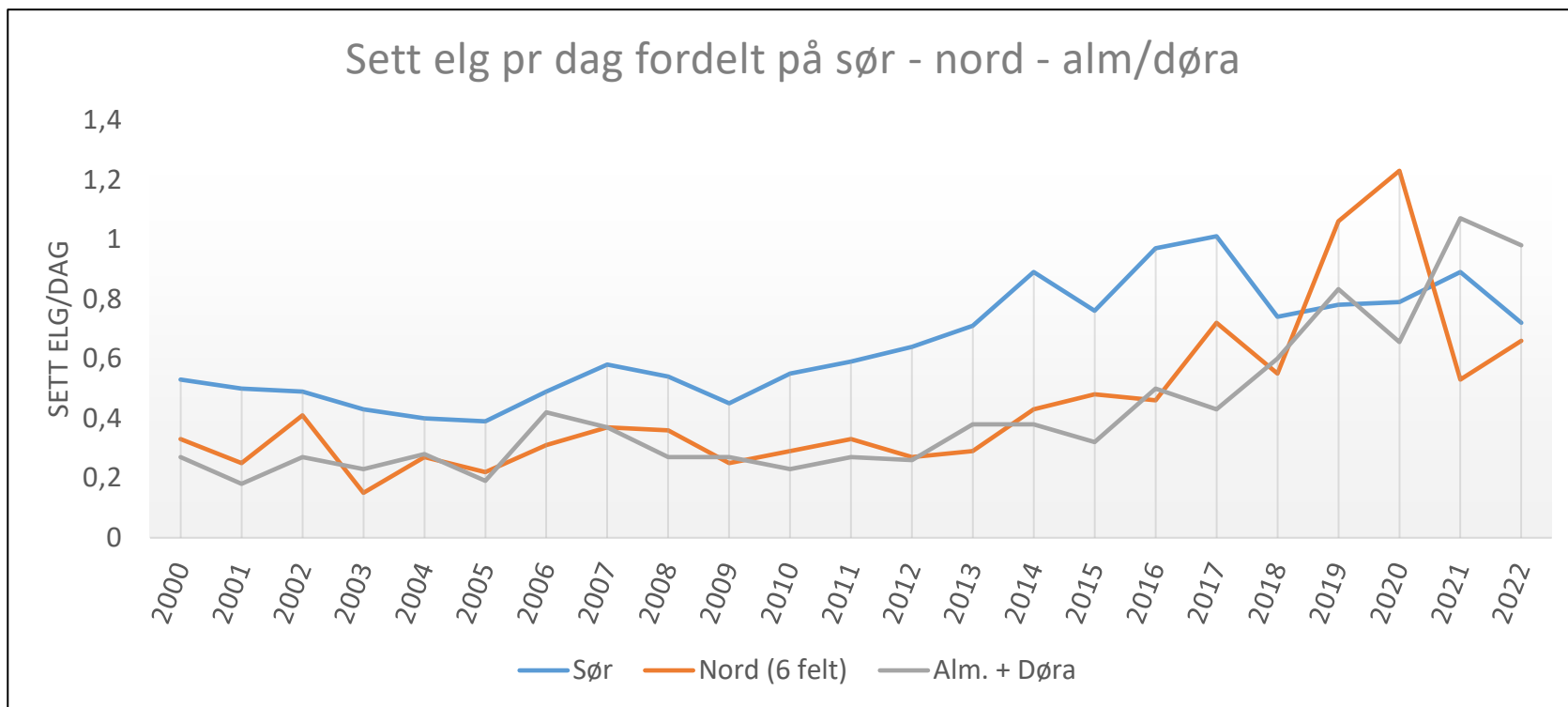


### Slaktevekt voksen elg



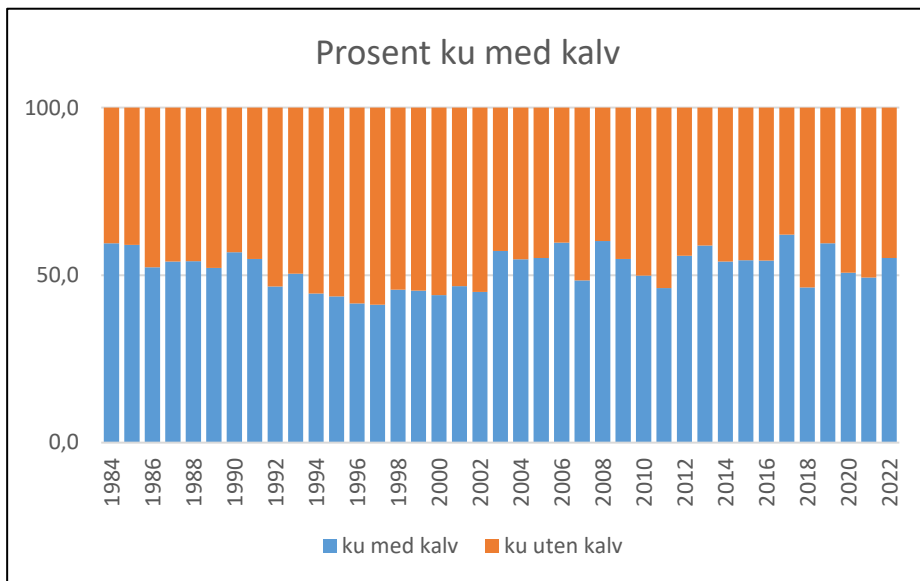
# Sett elg





Dele mellom nor og sør går slik at Dale og Hegge-Nordtorp hører til sør. Javnlia til nord.

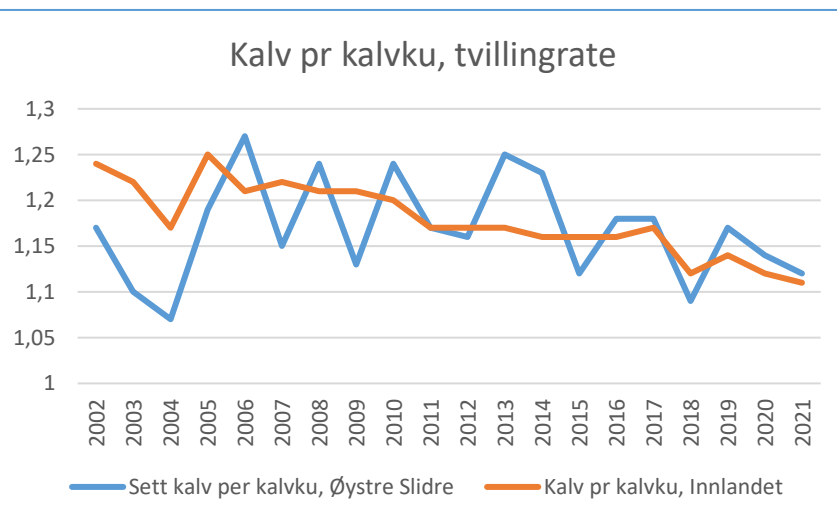
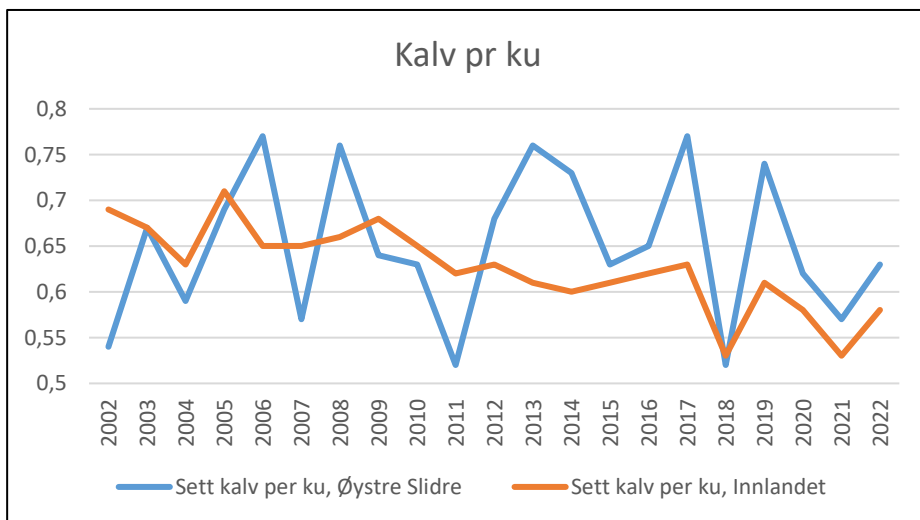
**NB:** tallene er ikke sammenlignbare tilbake i tid pga. at ny måte å registrere sett-elg data ble innført fra 2019

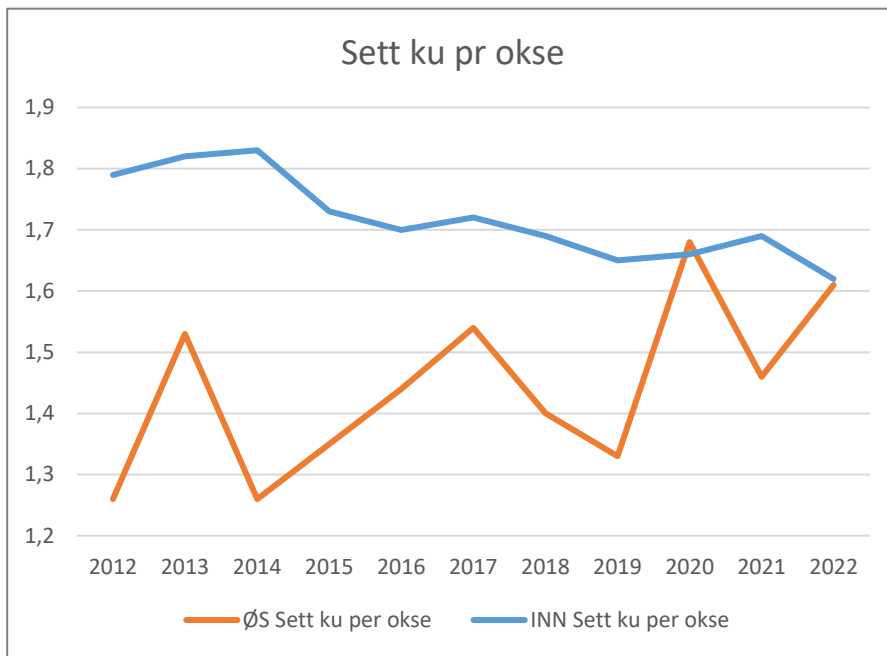


## Kalveproduksjon

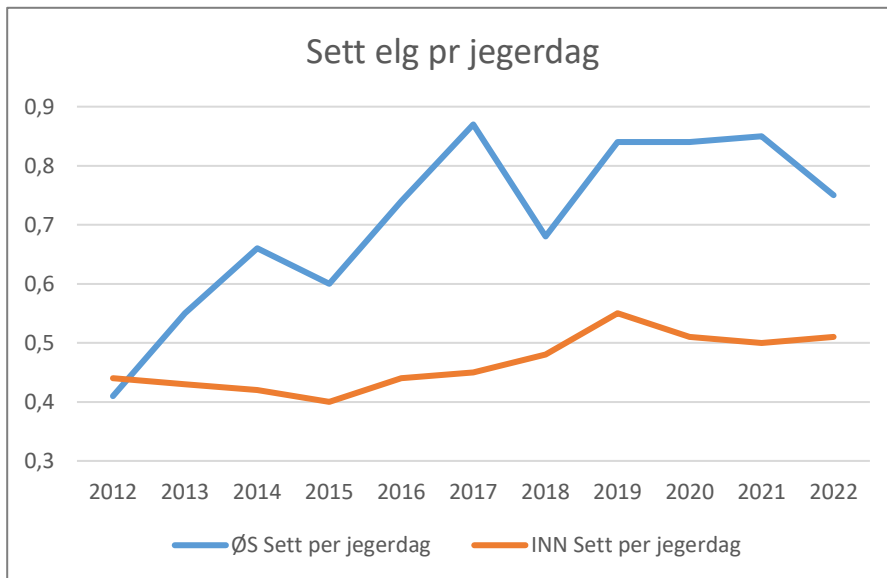
**Prosent ku med kalv** av alle kyr viser hvor stor prosent av kyrne som er observert med kalv. Den viser hvor stor prosent av alle sette kyr som har en eller flere kalver.

**I 2022 hadde 55,1 % av elgkuene kalv (1 eller 2 kalver).**  
 I 2021 hadde 49,3 % av elgkuene kalv (1 eller 2 kalver).  
 I 2020 hadde 50,8% av elgkuene kalv (1 eller 2 kalver).  
 I 2019 hadde 59,5% av elgkuene kalv (1 eller 2 kalver).  
 I 2018 var det mange kyr uten kalv, og da var det kun 46,4% som hadde kalv.





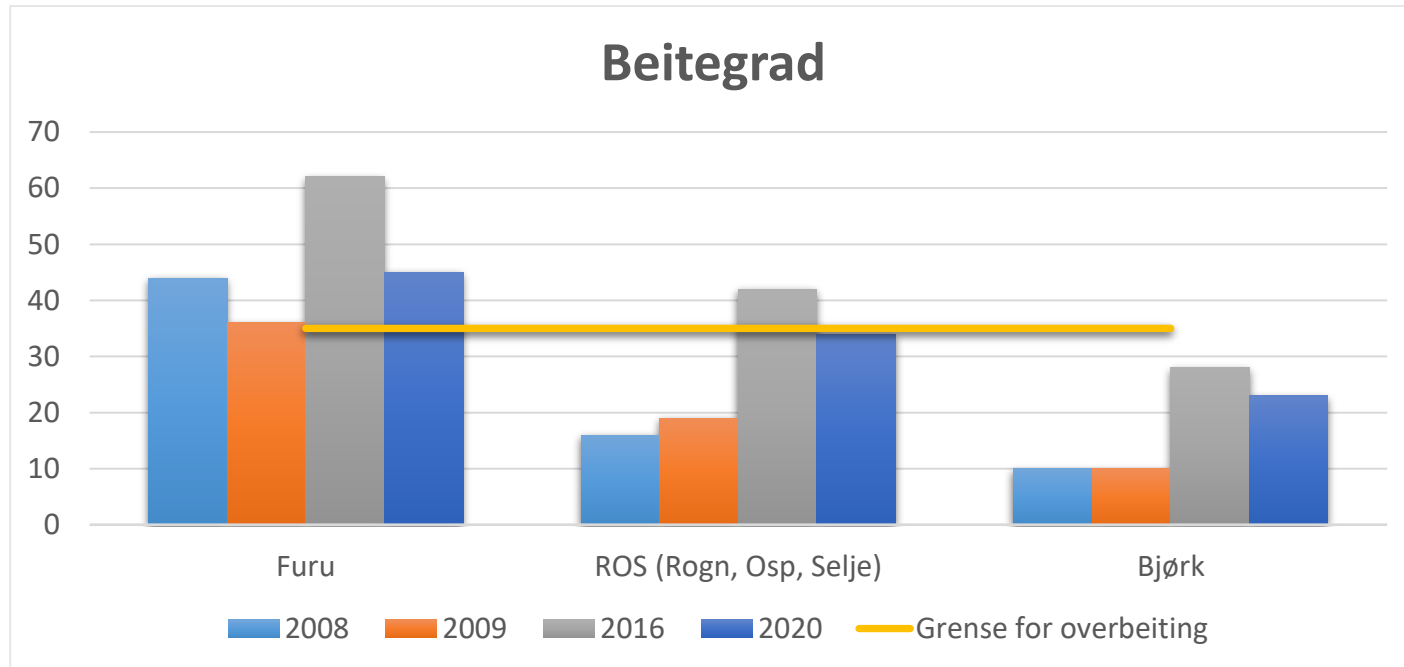
Kjønnfordeling i "sett ku pr okse" er rundt 1,5 og i god balanse i dag. Forholdet "sett ku/okse" bør ligge mellom 1,5 og 1,8.



Sett elg pr jegerdag viser hvor mange elg en jeger i gjennomsnitt ser hver dag. NB. Ny tellemetode fra 2019.



# Forsiktig forvaltning er å være sikker på at vi tar ut nok elg...



## **Fordi for hardt beite gjør at:**

plantene produserer mindre → bæreevna for elg reduseres → slaktevektene på dyr går ned → lav vekt på unge dyr gir dårligere kondisjon på voksne dyr → elgkyrne blir senere kjønnsmodne og de føder færre kalver.

Etter en periode med stort overbeite, vil det bli langvarige virkninger. Stammen må reduseres kraftig for at beitet skal ta seg opp igjen. Vi får etterslep i elgstammen fordi små kyr vil gi lettere kalver som igjen blir lette voksne dyr.



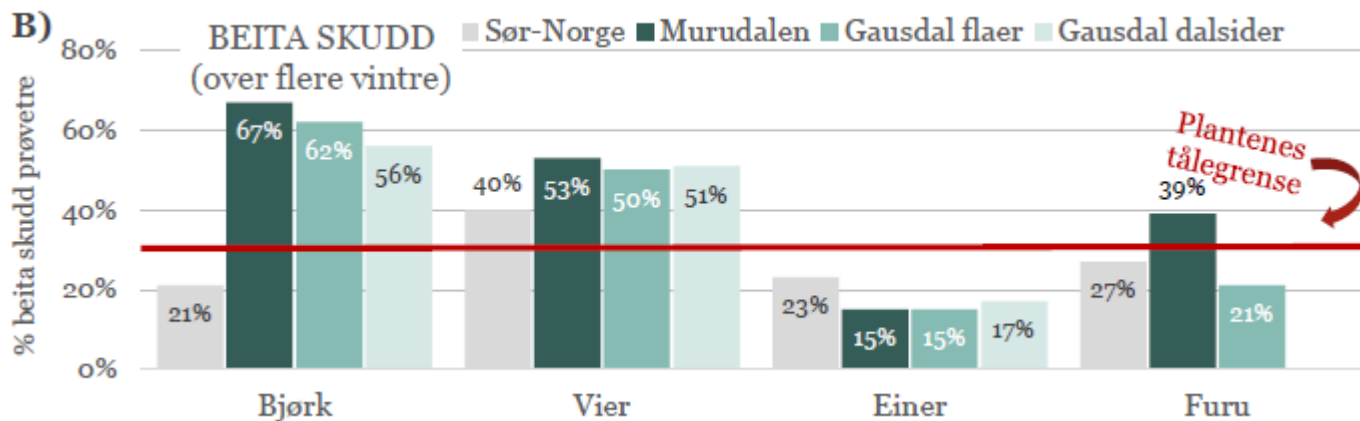
NIBIO

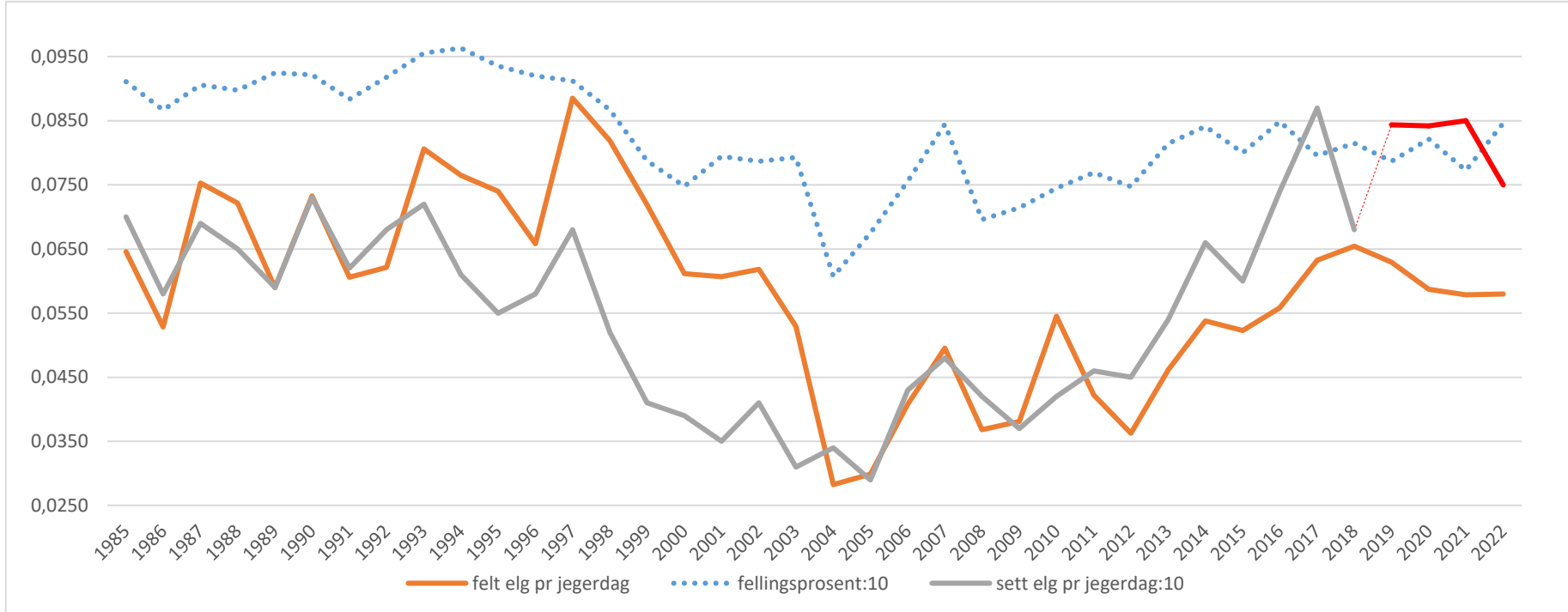
NORSK INSTITUTT FOR  
BIOØKONOMI

## Taksering av elgbeite, Oppland

– Murudalen og Gausdal Vestfjell 2021-2022

Beitepresset (andel beita skudd) tilsier at vinterbestanden siste 5-10 år har vært rundt den maksimale bæreevnen. Det er viktigst å følge skuddproduksjon og beitepress på bjørk i disse områdene, hvor furu eller ROS (rogn, osp, selje) i dag utgjør lite av beitet. Taksten omfattet delvis 11 kommuner. Resultatene er representative også for nærliggende areal med samme naturgrunnlag og beitepress som et av delområdene i taksten.





Figuren viser felt elg pr. jegerdag, sett elg pr jegerdag og fellingsprosent. De to siste verdiene er delt på 10 for å lettere vise sammenhengen.

Fra og med høsten 2018 ble instruksen for registrering av sett elg og sett hjort endret. Etter ny instruks skal alle observasjoner av dyr telles og rapporteres. Denne endringen skulle gjennomføres i Øystre Slidre fra og med jakta 2019. Dette vil naturlig nok føre til at sett pr. jegerdag vil øke fra den nye metoden ble tatt i bruk i 2019, og at gamle og nye indeksverdier ikke vil være sammenlignbare. Overgang til ny tellemetode er i figuren markert med en **rød linje**, og denne viser liten endring fra 2019 til 2021. Mens «felt elg pr dag» (den orange) viser en nedgang. Fellingsprosenten samtidig viste en oppgang (78,6 % til 82,4 %) fra 2019 til 2020, en nedgang igjen til 2021 (77,2%) og en oppgang til 2022 (84,6%).

Det er anbefalt å bruke indeksen **felt dyr pr. jegerdag** som alternativt mål på bestandsutviklingen i en overgangsperiode. Felt dyr pr. jegerdag vil ikke påvirkes av instruksendringen, og tidligere studier viser at indeksen er et godt mål på bestandsstørrelse. Som dere ser er det ganske god sammenheng mellom disse (den grønne og den blå linja). Forskjellen er størst fra 1997-2003 da kvotene trolig var for høye. I denne perioden var bestanden i nedgang, mens kvotene fortsatt var høye. Det førte til at jaktlaga ofte hadde kvote til å felle de elgene gjerne fikk se i skogen.

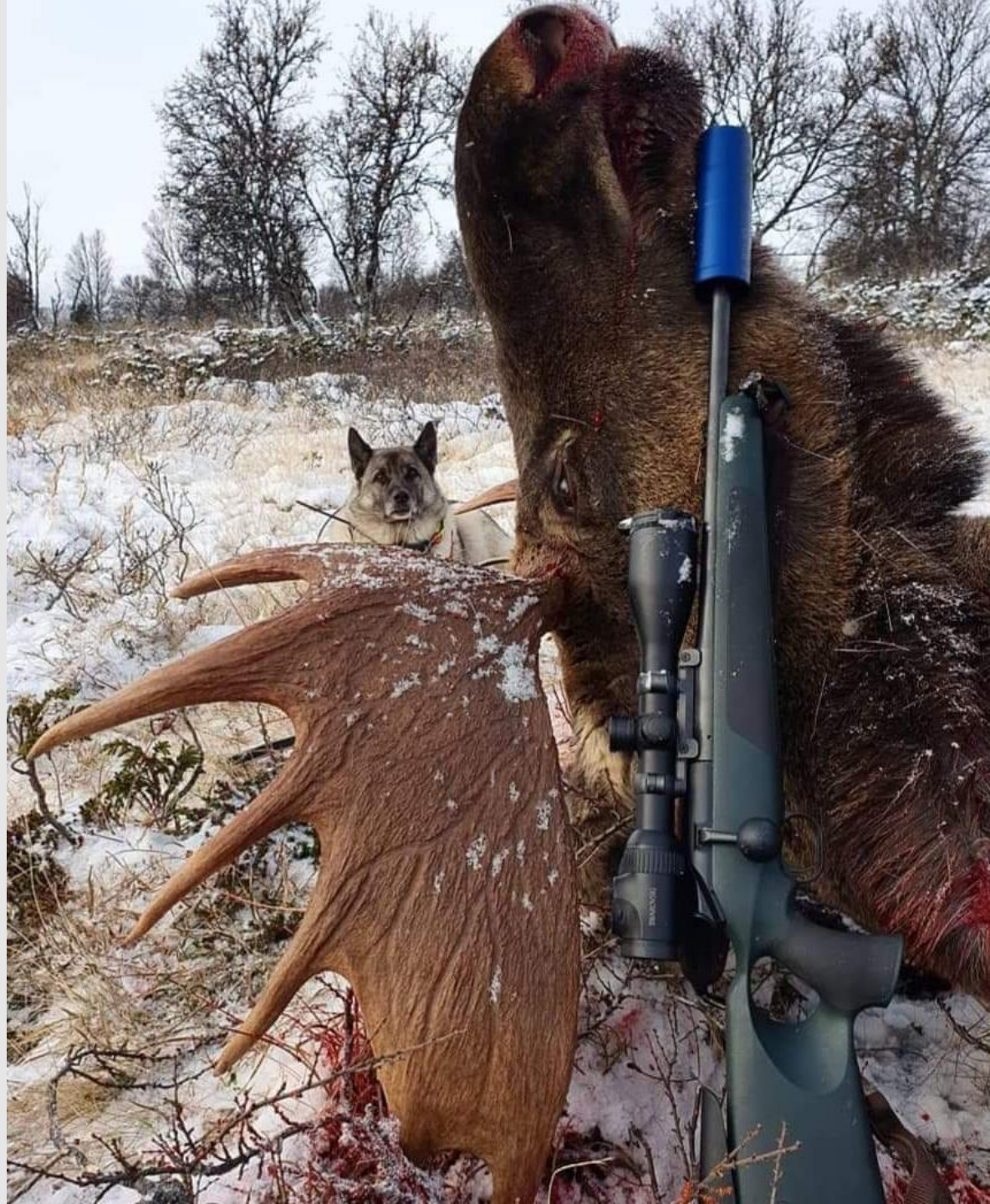
**Det er veldig viktig at alle jaktlaga bruker den nye metoden slik at vi raskest mulig får sammenlignbare tall som vi kan stole på.**



# Oppsummering 2022

2022 var tredje og siste år i driftsplan for elg og hjort (2020-2022).

- Felling over planlagt uttak (110 av 84). Planlagt uttak = 80% fellingsprosent av tildelt kvote på 105.
- Fortsatt ok vekter, men trenden er at vektene er synkende. Samme trend flere steder i landet.
- Tilgjengelig kvote var 149 elg, av disse ble 130 tildelt i løpet av jakta 2022.
- Vi har en solid bestand av både voksen ku og voksen okse, og derfor har vi gode forutsetninger for vekst i elgstammen. Det er bra, men vi må fortsatt holde trykket oppe på avskytingen slik at vi kan fortsette å ha en sunn elgbestand og unngå overbeiting.
- Det ble gjennomført elgbeiterregistrering i 2020, og konklusjonen i rapporten er at det er lite tilgjengelig vinterbeite og overbeiting. Hvis denne overbeitingen fortsetter kan det i verste fall ødelegge naturgrunnet for elgen, og etter hvert påvirke kondisjon, slaktevekter og fertilitet. Denne overbeitingen gir også betydelige skogskader, med problemer for en tilfredsstillende foryngelse av furuskogen.



Halvårsmøte grunneiere 23/2-23

## REGNSKAPSOVERSIKT 2022 pr. 16/2-2023

	<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Rekvisita	3 656,62	
Administrasjon/oppsyn	39 001,50	
Kontroll av elg	34 332,50	
Møter	9 784,50	
Fellingsavgift ØS kommune	65 480,00	
Fakturert fellingsavgift gr.eigerlag*		65 140,00 *1 liten kalv
Tilskudd viltfondet		45 381,00
Innbetalt til driftsplanområdet		47 050,00
Renteinntekter		16,00
<b>SUM</b>	<b>152 255,12</b>	<b>157 587,00</b>

**Overskudd** 5 331,88

**Av praktiske årsaker føres regnskapsåret i perioden 1/3-2022 - 28/2-2023**

Beholdning bank 16/2-2023	74 841,72
Ubetalt fra Rolien/Yddebu 2 år	15 170,00
<b>Sum eiendeler</b>	<b>90 011,72</b>
Egenkapital 16/2-2022	84 679,85
Overskudd 2022	5 331,87
<b>Sum egenkapital</b>	<b>90 011,72</b>

# Ny driftsplan 2023-2025

- Innspill fra halvårsmøte (grunneiere og jegere)
- Styret jobber med nye driftsplaner
- Forslag til driftsplaner sendes til grunneierlaga
- Årsmøte blir i mai (uke 19?)
- Kommunen skal behandle søknad om godkjenning av ny bestandsplan eller endring i eksisterende bestandsplan innen 15. juni. (Formannskapet 30/5 eller 22/6)

# DRIFTSPLAN 2020-2022: Konkrete kortsiktige mål

- Øke uttaket for å redusere elgbestanden, og dermed produksjonen til **80-90 kalv/år**.
- Ved å senke kubestanden, bør produksjon pr ku **øke til 0,7 kalv pr ku**, og tvillingandelen bør være **minst 1,2 kalv pr kalvku**.
- Det er fortsatt viktig å spare de største kollene og tvillingkoller. Felling av ku bør rettes mot små koller og ungdyr.
- Forholdet "sett ku/okse" bør ligge mellom **1,5 og 1,8**. kjønnsforholdet i totaluttaket bør være lik kjønnsfordeling i kalveuttaket; hanndyr 55 %, hunndyr 45 %.
- Forholdet mellom felling av kalv/ungdyr bør være 50/50. Kalveandelen i uttaket bør ikke være over 30 %.



# Forslag til endring i driftsplan elg 2020-2022

- Øke planlagt uttak fra 120 til 140 elg (minimum). Dvs at kvota med 85% felling bør økes til 165. Tiltak gjelder kun 2018. Ny vurdering i 2019.
- Frykta stort uttak av piggokse har ikke slått til. Derfor kan en del av økningen skje gjennom økt uttak av voksen okse og ungdyr/kalv og mindre på ku. Planen endres litt i fordeling i forhold til det.
- Vi kan også endre strategi med tilleggsdyr (avgjøres av årsmøte), for eksempel tildele tillegg fra dag 1, eller flere tilleggsdyr enn 50%, evt fjernes helt.
- Økningen bør skje i hele dalføret unntatt allmenningen, som bør ha om lag samme kvote, men mulighet gjennom tilleggsdyr.